дослідія.

ГЕОГРАФІЯ · 8 КЛАС

Загальна географія

СЦЕНАРІЙ ЗІ СЛАЙДІВ · НОТАТКИ ВЧИТЕЛЯ

Географія · 8 клас · Слайдів: 14 · Інтерактивних елементів: 2

З’ясовуємо, що вивчає географія України: від спостереження за знайомою місцевістю до пояснення зв’язків між рельєфом, кліматом, водами, ґрунтами та живою природою.

З’ясовуємо, що вивчає географія України: від спостереження за знайомою місцевістю до пояснення зв’язків між рельєфом, кліматом, водами, ґрунтами та живою природою.

Методи роботи й оцінювання

Предмет географії

Класифікувати чотири запитання про свою місцевість.

Що перевіряє вчитель: Правильна група та пояснення предмета дослідження.

Зв’язки у природі

Побудувати ланцюг з трьох ланок.

Що перевіряє вчитель: Два причинні переходи; вплив людини відокремлено.

Джерела й методи

Підібрати джерело до двох дослідницьких запитань.

Що перевіряє вчитель: Вказано автора/установу, дату й потрібні дані.

План дослідження

Записати запитання, припущення, спосіб запису та обмеження.

Що перевіряє вчитель: Зіставні умови, повторення, безпека, висновок у межах даних.

Підготовка

Зошит, олівець, лінійка, транспортир; за потреби калькулятор. Передумови: масштаб, сторони горизонту, градуси, частки й одиниці довжини. Без особистих пристроїв учитель показує схеми, учні працюють у зошитах. Не вимірюйте сантиметри на довільно масштабованому екрані. Темп визначає вчитель.

Маршрут уроку

Проблемне запитання — Власне припущення й попередні знання.

Теорія та наочність — Поняття, зв’язки, схеми й межі їх застосування.

Практична робота — Самостійне рішення, перевірка та пояснення.

Висновки й самооцінювання — Доказ набутого вміння й наступний крок.

Навчальні цілі

Розрізняю фізичну й суспільну географію.

Пояснюю зв’язок двох природних компонентів.

Обираю джерело та метод до запитання.

Складаю план безпечного дослідження.

Очікувані результати навчання

Розрізняю фізичну й суспільну географію.

Пояснюю зв’язок двох природних компонентів.

Обираю джерело та метод до запитання.

Складаю план безпечного дослідження.

Модельна програма Коберніка, Коваленка, Гільберг, Даценко, редакція 2022 року, PDF с. 32. Поурочний поділ редакційний, погоджений власницею. Навчальні числові приклади умовні.

1. Загальна географія

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Обкладинка художня; не використовуйте її для вимірювань або визначення розташування річок.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

2. Чому після одного дощу калюжі різні?

Завдання

Вода затрималася в низині, але швидко зникла зі схилу. Запропонуйте два можливі пояснення.

Запитання: Чому після одного дощу калюжі різні?

Пояснення: Рельєф впливає на стік; водопроникність поверхні — на просочування. Потрібні дані про ґрунт, покриття, опади; це гіпотези, не доведені причини.

Нотатки для вчителя: Спочатку самостійна відповідь у зошиті, потім обговорення. Орієнтир оцінювання: Рельєф впливає на стік; водопроникність поверхні — на просочування. Потрібні дані про ґрунт, покриття, опади; це гіпотези, не доведені причини. Якщо є помилка, попросіть показати крок міркування та виправити його.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

3. Що досліджує фізична географія?

Компоненти

Гірські породи, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинність і тваринний світ.

Комплекси

Поєднання природних компонентів на певній території та зв’язки між ними.

Закономірності

Де розміщені об’єкти, чому вони різняться й як змінюються.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Дія: учні називають компонент, комплекс і запитання про знайому місцевість. Критерій: не підмінює вивчення природи лише переліком назв.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

4. Природа працює як система

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Попросіть простежити шлях «опади → стік → ґрунт → рослинність». Уточніть: лінія на схемі вказує можливий зв’язок, для конкретного місця потрібні дані.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

5. Одна територія — різні запитання

Фізична географія

Чому річка розливається навесні? Як змінюється рослинність зі зростанням висоти?

Суспільна географія

Чому тут виникло місто? Як розміщене населення та господарство?

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: У програмі використано назву «соціальна географія». Суспільна географія тут — ширше позначення досліджень населення й господарства. Дія: скласти два різні запитання про річкову долину.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

6. Класифікуйте запитання

Завдання

1. Де частіші тумани? 2. Чому село біля дороги? 3. Де поширені піщані ґрунти? 4. Як кар’єр змінює стік?

Запитання: Класифікуйте запитання

Пояснення: 1 і 3 — фізична географія, 2 — суспільна, 4 — взаємодія суспільства й природи. Важливе обґрунтування, а не механічний поділ.

Нотатки для вчителя: Спочатку самостійна відповідь у зошиті, потім обговорення. Орієнтир оцінювання: 1 і 3 — фізична географія, 2 — суспільна, 4 — взаємодія суспільства й природи. Важливе обґрунтування, а не механічний поділ. Якщо є помилка, попросіть показати крок міркування та виправити його.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

7. Де шукати географічні дані?

Карта й атлас

Положення, відстані, просторові відмінності; читайте легенду й масштаб.

Спостереження й вимірювання

Конкретне місце та час: температура, стан водойми, характер поверхні.

Таблиці й знімки

Зміни показників і території; перевіряйте дату, одиниці та спосіб отримання.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Дія: підібрати джерело для висоти пагорба та зміни площі забудови. Критерій: карта висот; зіставні знімки різних дат.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

8. Метод залежить від запитання

Спостереження

Описуємо стан без цілеспрямованої зміни умов.

Порівняння

Зіставляємо місця або час за однаковими показниками.

Картографічний метод

Аналізуємо положення, розподіл і зв’язки за картами.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: До відкриття: запропонуйте метод для обліку калюж, порівняння схилів і пошуку вододілу. Учень має обґрунтувати, які дані отримає.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

9. Від припущення до перевірки

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Учні складають власний план за схемою. Критерії: вимірювана ознака, зіставність і обмеження; не виходити на небезпечні території.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

10. Мініпроєкт: досліджуємо шкільне подвір’я

Запитання

Де вода після дощу тримається довше? Оберіть два безпечні місця.

Запис

Позначте місця на схемі; фіксуйте час, покриття й наявність води однаково.

Перевірка

Повторіть спостереження. Запишіть, які умови могли вплинути.

Результат

Таблиця спостережень і висновок із двома доказами.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Без виходу: використайте наступний умовний набір. Не торкатися води, не заходити на проїзну частину чи незнайомі ділянки. Умови можуть змінитися — це треба зазначити.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

11. Що доводять наші записи?

Завдання

Умовні дані: через годину після дощу вода є в низині й відсутня на схилі; наступного дня — ніде. Що можна й чого не можна стверджувати?

Запитання: Що доводять наші записи?

Пояснення: У цей раз вода довше затрималась у низині. Не доведено, що причина лише в рельєфі чи що так буде завжди. Потрібні повторення й дані про покриття.

Нотатки для вчителя: Спочатку самостійна відповідь у зошиті, потім обговорення. Орієнтир оцінювання: У цей раз вода довше затрималась у низині. Не доведено, що причина лише в рельєфі чи що так буде завжди. Потрібні повторення й дані про покриття. Якщо є помилка, попросіть показати крок міркування та виправити його.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

12. Перевіряємо джерело

Походження

Хто зібрав дані? Де й коли?

Зіставність

Чи однакові одиниці, території та методи?

Межі

Чого джерело не показує? Які є інші пояснення?

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Учень оцінює твердження «на фото сухо — дощу не було». Критерій: відсутність калюжі не доводить відсутності дощу.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

13. Висновки

Предмет

Фізична географія пояснює природні компоненти, комплекси та просторові закономірності.

Метод

Запитання визначає дані й спосіб їх отримання.

Доказ

Обґрунтований висновок спирається на дані та враховує їхні межі.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Вихідна робота: своє географічне запитання, джерело й межа висновку. Перевірте відповідність між трьома частинами.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

14. Що я вже вмію

1 — потрібна допомога · 3 — з підказкою · 5 — поясню іншому. Запишіть, що повторити.

Розрізняю фізичну й суспільну географію.

Оцініть від 1 до 5 та наведіть приклад зі своєї роботи.

Пояснюю зв’язок двох природних компонентів.

Оцініть від 1 до 5 та наведіть приклад зі своєї роботи.

Обираю джерело та метод до запитання.

Оцініть від 1 до 5 та наведіть приклад зі своєї роботи.

Складаю план безпечного дослідження.

Оцініть від 1 до 5 та наведіть приклад зі своєї роботи.

Запитання: —

Пояснення: —

Нотатки для вчителя: Учні оцінюють конкретні вміння у власному зошиті. Спільний екран не є персональним звітом. Не виставляйте оцінку за обраний бал; обговоріть доказ і наступний крок.

Наступний крок: Вислухайте пояснення учнів, звірте з критеріями та перейдіть далі.

Джерела

Програма «Географія. 6–9 класи» · Кобернік та співавтори · МОН

https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Heohrafiya/Heohrafiya.6-9%20kl.Kobernik.ta.in.06.05.22.pdf#page=32